

Conflicte amb els preceptes

Dc, 31/10/2018 per Josep Maria Solà

[Mirant el text](#)

En el capítol 12 de l'evangeli de Marc s'hi troben un seguit d'intervencions d'alguns grups representants dels poders religiosos del moment que intenten comprometre Jesús amb alguna afirmació per desprestigiar-lo i, fins i tot, fer-ne causa d'una acusació formal. A l'evangeli d'aquest diumenge (Mc 12,28-34) llegim una d'aquestes intervencions, la de l'escriba.

El text comença dient que l'escriba o mestre de la llei havia trobat bona la resposta que Jesús havia donat als del grup anterior, els saduceus (12,18-17). En què consistí l'encert de Jesús?. Els saduceus pretenien desmuntar l'argumentació a favor de la resurrecció en la que no hi creien. Aquesta es basava en textos dels llibres de Daniel (12,2) i Macabeus (M 7,95). Aquests llibres bíblics no eren acceptats com escriptura pels saduceus que la limitaven als 5 primers, el nostre Pentateuc. Els saduceus aportaren un text de Deuteronomi (25,5-6) i Jesús contrarestarà l'argumentació amb un d'Èxode (3,6), que per l'ordre que té en l'escriptura tenia una autoritat superior a Deuteronomi. En el fons el que es coïa era l'autoritat d'un text sobre un altre.

Veient això l'escriba s'adonà que se li presentava una oportunitat d'or per plantejar a Jesús el debat sobre el manament més important. Si Jesús coneixia el valor d'un text sobre un altre, també sabia quin manament prevalia sobre un altre. El debat era viu en les escoles rabíniques del temps de Jesús i, possiblement, també en les posteriors. La Llei, la Torà havia experimentat un desplegament evolutiu que quallà en la tradició oral. El problema radicava en saber fins a quin punt aquesta tradició oral tenia el seu origen en la revelació que Déu havia fet a Moisès al Sinaí. Dins aquesta tradició la "halaka" regulava la vida humana en tots els aspectes públics i privats; ho feia a través de l'establiment de 613 preceptes, 365 positius i 248 negatius. Entre aquests n'hi havia de lleugers i de pesats, aquests es consideraven més importants que els altres. L'embolic estava servit, la discussió assegurada. Què hi deia Jesús? Donaria recolzament a la tradició oral considerant que aquesta tenia el seu origen en Moisès i proclamant un manament d'aquesta tradició com a més important, o no?

La resposta de Jesús sorprèn perquè no aporta cap de les dues formulacions del decàleg (Ex 20,1-17; Dt 5,6-21), sinó que remet a la recitació del "Shema", un text del Deuteronomi (6,4-5) que els jueus recitaven lloant al Senyor a la sinagoga i fent-ne cada dia pregària. Era un text que guardaven als filacteris i en uns contenidors a les portes de les cases. Jesús no remet als manaments en tant que escrits en fredes taules de pedra, sinó en tant que resats, proclamats i viscuts per la religiositat jueva més sagrada, per això remet al "Shema".

Al "Shema" Jesús afegeix un text del Levític (19,18) que exigeix l'amor als altres. D'aquesta manera Jesús reuneix la primera i segona part del decàleg, la primera emfasitza la relació amb Déu, la segona el tracte amb els altres.

Si ens atenem a Mc 11,27 la conversa s'esdevé en el recinte del temple. Allà és on es fan els holocaustos i sacrificis. Les paraules resposta de l'escriba (vv.32.33) es desmarquen d'aquesta litúrgia liderada pels sacerdots saduceus (si acceptem que Marc es va escriure després de la destrucció del temple, l'activitat del temple

havia desaparegut) i s'apunta a la tradició profètica (Os 6,6) que anteposa l'amor als sacrificis. En això l'escriba sintonitza amb el projecte de Jesús, per això li diu que no està lluny del Regne. Els que ho estan apareixeran tot seguit en el text de Marc.

Diumenge 31 durant l'any. 4 de Novembre de 2018